

APSTIPRINĀTA
ar Balvu novada Domes
2021.gada 23.septembra lēmumu
(prot. Nr.11., 1.§)

Balvu novada jaunatnes politikas plāns

2021. – 2027. gadam

Izstrādātājs:
Baltinavas, Balvu, Rugāju un Viļakas novadu jaunatnes jomas darbinieki
sadarbībā ar jauniešiem un jaunatnes jomā iesaistītajiem speciālistiem

Izstrādāts: Oktobris 2020.gads-jūnijs 2021.gads, pirms ATR

Balvi
2021

SATURS

TERMINU SKAIDROJUMS	3
IEVADS	6
1.ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS PIRMS ATR	7
1.1. Statistisko datu analīze Balvu, Viļakas, Rugāju un Baltinavas novados	7
1.2. Jaunatnes jomas pārskats novados	11
1.3. Aktivitāšu iespējas novados	12
1.4. Esošo resursu izvērtējums	16
2.BALVU NOVADA JAUNATNES POLITIKAS PLĀNA 2021. – 2027.GADAM RĪCĪBAS PROGRAMMA	17
R1: Jauniešu līdzdalība un brīvprātīgais darbs	17
R2: Nodarbinātība un uzņēmējdarbība	19
R3: Jauniešu sociālā iekļaušana, veselība un labklājība	21
R4: Jauniešu brīvais laiks	22
R5: Neformālā un interešu izglītība	23
R6: Jaunatnes jomas kapacitāte	24
IEVIEŠANAS UN UZRAUDZĪBAS KĀRTĪBA	27
INFORMĀCIJAS AVOTI	29

TERMINU SKAIDROJUMS

Jaunietis - persona vecumā no 13 līdz 25 Latvijas kontekstā un 13 līdz 30 gadiem Eiropas kontekstā.

Jaunatne - demogrāfiskā grupa vecumā no 13 līdz 30 Latvijas kontekstā un 13 - 30 gadiem pēc Eiropas kontekstā.

Jaunatnes politika - ir visās valsts politikas jomās īstenojamu mērķtiecīgu darbību kopums, kas veicina jauniešu pilnvērtīgu un vispusīgu attīstību, iekļaušanos sabiedrībā un dzīves kvalitātes uzlabošanu. */Jaunatnes likums, 2.1 pants/*

Jaunatnes politika ir mērķtiecīgu darbību kopums, kas veicina jauniešu kā sabiedrības locekļu pilnvērtīgu un vispusīgu attīstību un iekļaušanos sabiedrībā.

<http://izm.izm.gov.lv/nozares-politika/jaunatne/7479.html>

Jaunatnes politika ir pastāvīga valsts politikas joma, kas nosaka jaunatnes politikas īstenošanā iesaistītās personas, to kompetenci, sadarbību, kā arī mērķus un uzdevumus darbā ar jaunatni. Jaunatnes politika ir starpnozaru politika, ko īsteno dažādas valsts pārvaldes un pašvaldību institūcijas, jaunatnes organizācijas, biedrības un nodibinājumi, un tās izstrādē un īstenošanā līdzdarbojas paši jaunieši.

Darbs ar jaunatni - uz jauniešiem vērsts plānotu, praktisku pasākumu kopums, kas nodrošina jauniešu dzīves kvalitātes uzlabošanu.

Dzīves prasmes – prasmes, kuras nepieciešamas, lai jaunietis varētu uzsākt patstāvīgu dzīvi. Tās var būt saistītas gan ar praktiskām lietām (ēst gatavošana, uzkopšana, personīgā higiēna), gan ar sociālajām prasmēm (komunikācija, darba intervijas, sevis prezentēšanas prasmes).

Jauniešu centrs - vieta, kur jauniešiem ar dažādām iespējām tiek izveidota draudzīga, atvērta un atbalstoša vide, kā arī veicināta sadarbība starp jaunatnes politikas īstenošanā iesaistītajām personām. Viena no jaunatnes iniciatīvu centra idejām ir piedāvāt jauniešiem iespēju pulcēties vienkopus, kopīgi plānot brīvā laika lietderīgu izmantošanu, iegūt aktuālu informāciju un palīdzību dažādās dzīves situācijās, arī saistībā ar projektu izstrādi un īstenošanu, konfliktu risināšanu u.c.

Jaunatnes lietu speciālists - persona, kura plāno, veic un koordinē darbu ar jaunatni. Jaunatnes lietu speciālists veic darbu ar jaunatni, sadarbojoties ar jaunatnes politikas īstenošanā iesaistītajām personām, izstrādā priekšlikumus jaunatnes politikas pilnveidei, īsteno un koordinē informatīvus un izglītojošus pasākumus, projektus un programmas jaunatnes politikas jomā, sekmē jauniešu pilsonisko audzināšanu, veicina jauniešu brīvprātīgo darbu un līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, konsultē jauniešus jaunatnes politikas jomā, tajā skaitā par pasākumu, projektu un programmu izstrādi un īstenošanu, kā arī veicina jauniešu personības attīstību. Jaunatnes lietu speciālista kvalifikācijas līmeni, nepieciešamās kompetences, prasmes un zināšanas nosaka jaunatnes lietu speciālista profesijas standarts. Ja jaunatnes lietu speciālists ir pieņemts darbā vai stājies amatā pašvaldībā, viņam jābūt apmācītam Ministru kabineta noteiktajā kārtībā.

Jaunatnes organizācija - biedrību un nodibinājumu reģistrā reģistrēta biedrība, kuras statūtos viens no darbības mērķiem ir noteikts darbs ar jaunatni, jauniešu iniciatīvu un līdzdalības lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē veicināšana un kurā vismaz divas trešdaļas biedru ir bērni un jaunieši vai arī vairākas biedrības, kurās kopā vismaz divas trešdaļas biedru ir bērni un jaunieši, kas līdzdarbojas saskaņā ar attiecīgās biedrības statūtiem biedrības pārvaldes institūcijās.

Balvu novada jaunatnes politikas plāns 2021. – 2027.gadam

Jaunatnes neformālā izglītība - jebkura ārpus formālās izglītības organizēta jauniešu izglītojoša darbība, kas papildina formālajā izglītībā iegūtās zināšanas ar prasmēm, iemaņām un praktisku pieredzi, kas nepieciešama ikvienam sociāli un ekonomiski aktīvam cilvēkam, kas spēj integrēties sabiedrībā un darba tirgū. Tā balstīta uz aktīvu mācīšanos darot to, kas patīk un liekas interesants. Jaunatnes neformālās izglītības galvenais mērķis ir veicināt un atbalstīt jauniešu personības attīstību.

Formālā izglītība - izglītības sistēma, kas ietver pamatizglītības, vidējās izglītības un augstākās izglītības pakāpes, kuru programmu apguvi apliecina valsts atzīts izglītības vai profesionālās kvalifikācijas dokuments, kā arī izglītības un profesionālās kvalifikācijas dokuments. Formālo izglītību iegūst akreditētās izglītības iestādēs.

Interesešu izglītība - personas individuālo izglītības vajadzību un vēlmju īstenošana neatkarīgi no vecuma un iepriekš iegūtās izglītības, kā arī saturīga brīvā laika ārpus formālās izglītības pavadīšanas iespēja, kuras laikā katrs pilnveido savas intereses - mācās dejot, dziedāt, spēlēt kādu mūzikas instrumentu, gleznot, nodarbojas ar sportu, vides pētniecību vai ko citu. Interesešu izglītība ir brīvprātīga.

Jauniešu līdzdalība - jauniešiem ir tiesības piedalīties jaunatnes politikas izstrādē un īstenošanā, lēmumu pieņemšanas procesā un līdzdarboties dažādās sabiedriskās aktivitātēs, organizācijās un pasākumos.

Brīvprātīgais darbs - sociālās līdzdalības forma, ko veic fiziskā persona no brīvas gribas, nestājoties darba tiesiskajās attiecībās un nesaņemot par to atalgojumu. Brīvprātīgais darbs ir vērsts uz sabiedriskā labuma darbību un veicina zināšanu, prasmju un iemaņu attīstību, kā arī brīvā laika lietderīgu izmantošanu.

Mobilitāte - brīva personu un darba spēka pārvietošanās, preču un pakalpojumu aprīte.

Mobilais jaunatnes darbs – JD izbraukuma formā organizēts darbs ar jauniešiem mazāk apdzīvotos novada punktos

Sociālā atstumtība - nespēja iekļauties sabiedrībā nabadzības, nepietiekamas izglītības, bezdarba, diskriminācijas vai citu apstākļu dēļ. Sociāli atstumts cilvēks nespēj piekļūt precēm un pakalpojumiem, nespēj īstenot savas tiesības un izmantot iespējas, jo pastāv šķēršļi, kas to liedz, piemēram, vides nepieejamība, sabiedrības aizspriedumi, emocionālā un fiziskā vardarbība u.c.¹

Karjera — izglītības, darba un privātās dzīves mijiedarbība cilvēka mūža laikā.

Karjeras izglītība — izglītības procesā integrēti pasākumi, lai nodrošinātu izglītojamo karjeras vadības prasmju apguvi un attīstīšanu, kas ietver savu interešu, spēju un iespēju apzināšanos tālākās izglītības un profesionālās karjeras virziena izvēlei.

Karjeras attīstības atbalsts — pasākumu kopums, kas ietver informācijas, karjeras izglītības un individuālo konsultāciju pieejamību izglītojamajiem karjeras mērķu noteikšanai un plānošanai, izdarot izvēli saistībā ar izglītību un darbu.

Jaunieši ar ierobežotām iespējām - jaunieši ar fizisku vai garīgu invaliditāti; jaunieši, kuriem ir mācīšanās grūtības; jaunieši, kuriem ir ekonomiskie šķēršļi (zems dzīves līmenis, maznodrošinātie, bezpajumtnieki, ilgstošie bezdarbnieki, parādnieki); jaunieši ar kultūru atšķirībām (imigranti, bēgļi, etniskās minoritātes, jaunieši ar grūtībām kultūrā un valodas apgūšanā); jaunieši ar veselības problēmām (kuriem ir hroniskās saslimšanas, smagas saslimšanas vai psihiatriski traucējumi); jaunieši, kuriem ir sociālie šķēršļi (vecuma, dzimums, etniskās, seksuālās, invaliditātes diskriminācija, anti-sociāla vai riskanta uzvedība, vientuļie

¹http://www.atbalsts.lv/uploads/f/Soc_atstumtiba_raksta%20makets.pdf

Balvu novada jaunatnes politikas plāns 2021. – 2027.gadam

vecāki, bāreņi, bijušie ieslodzītie, vielu un procesu atkarīgie); jaunieši, kuriem ir ģeogrāfiskie šķēršļi (jaunieši no ļoti attāliem lauku reģioniem, lauku jaunieši, jaunieši, kuriem ir ierobežotas pakalpojumu iespējas).

Tālākizglītība - iepriekš iegūtās izglītības turpināšana un profesionālās meistarības pilnveidošana atbilstoši konkrētās profesijas prasībām.

ATR – Administratīvi teritoriālā reforma

BD -brīvprātīgais darbs

BJJC- Balvu Bērnu un jauniešu centrs

BPVV- Balvu profesionālā un vispārizglītojošā vidusskola

ES – Eiropas Savienība

IKT – Informācijas un komunikāciju tehnoloģijas

IP – Izglītības pārvalde

JC – jauniešu centrs

JIC – jauniešu iniciatīvu centrs

JD – jaunatnes darbinieks

JLS – jaunatnes lietu speciālists

LPR – Latgales Plānošanas reģions

NVA – Nodarbinātības valsts aģentūra

NVO – nevalstiskās organizācijas

NFI – neformālā izglītība

SMU- Skolēnu mācību uzņēmums

UKP- Uzņēmēju konsultatīvā padome

VVS- Veselības veicināšanas speciālists

ZLBC- Ziemeļlatgales biznesa centrs

IEVADS

Balvu novada Jaunatnes politikas plāns 2021.-2027. gadam ir vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments, kas izstrādāts atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem nr.737 “Attīstības plānošanas dokumentu izstrādes un ietekmes izvērtēšanas noteikumi”. Plāna saturs izstrādāts saskaņā ar Jaunatnes politikas īstenošanas plānu 2016.–2020. gadam, Eiropas Savienības jaunatnes stratēģiju 2019.-2027. gadam un Izglītības un zinātnes ministrijas ieteikto bāzes modeli darbam ar jaunatni pašvaldībās.

Pašvaldības uzdevumus, tiesības un pienākumus darbā ar jaunatni nosaka Jaunatnes likums², kā arī Brīvprātīgā darba likums³. Valsts un Eiropas līmenī ir izstrādāti jaunatnes politikas plānošanas dokumenti: Jaunatnes politikas īstenošanas plāns 2016. – 2020.gadam⁴ un Eiropas Savienības jaunatnes stratēģija⁵.

Šobrīd Latvijas sabiedrība piedzīvo ievērojamas pārmaiņas. Samazinoties dzimstībai, saglabājoties augstai emigrācijai, samazinās iedzīvotāju skaits Latvijā, tai skaitā arī jauniešu skaits, kas ir samazinājies par 21% no 2015.gadā. Tāpēc svarīgi ir veidot un attīstīt juniešu sadzīvi novadā, uzlabojot jauniešu dzīves kvalitāti, veidojot vienlīdzīgas iespējas visiem jauniešiem Balvu novada teritorijā, veicinot līdzdalību un vēlmi veidot savu dzīvi Ziemeļlatgalē.

Jaunais Balvu novads, pēc ATR, apvieno četrus mazākus novadus: Balvu, Baltinavas, Rugāju un Viļakas novadus, sasniedzot plašāku skaitu jauniešu, apvienojot resursus. Tas balstīts uz 6 rīcības virzieniem, kopā 32 uzdevumiem, kuri sasaucas ar valsts līmeņa jaunatnes politikas plānošanu: jauniešu līdzdalība un brīvprātīgais darbs, uzņēmējdarbība, speciālā iekļaušana un veselība, jauniešu brīvā laika saturīga organizēšana, neformālā izglītība, jaunatnes jomas kapacitātes celšana.

---

² Jaunatnes likums <https://likumi.lv/doc.php?id=175920>

³ Brīvprātīgā darba likums <https://likumi.lv/ta/id/275061-brivpratiga-darba-likums>

⁴ Jaunatnes politikas īstenošanas plāns 2016. -2020.gadam <https://likumi.lv/ta/id/281546-par-jaunatnes-politikas-istenosanas-planu-2016-2020-gadam>

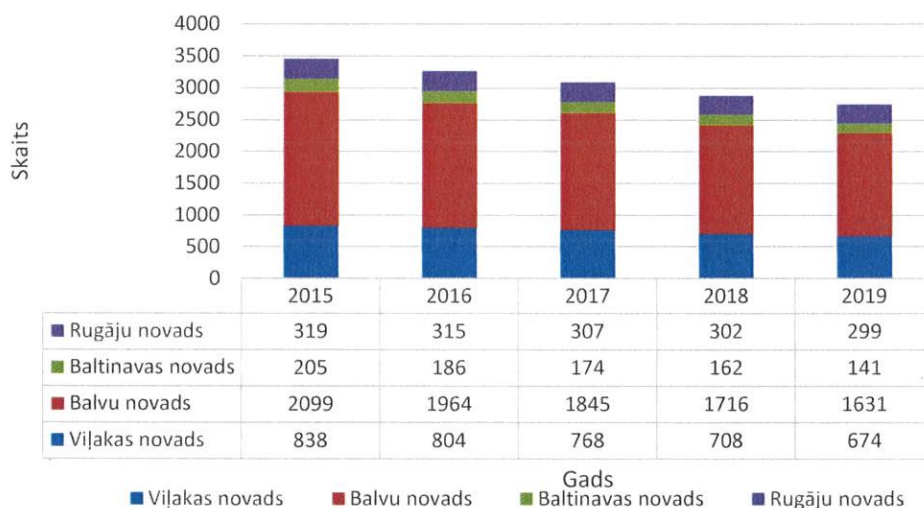
⁵ Eiropas jaunatnes stratēģija http://lakrs.lv/wp-content/uploads/2015/03/ek_jaunatnes_strategija_2010-2018.pdf

1.ESOŠĀS SITUĀCIJAS RAKSTUROJUMS PIRMS ATR

Jaunizveidotais novads, Balvu novada pašvaldība, izveidojās, apvienojoties Baltinavas, Balvu, Rugāju un Viļakas novadiem, kas kopā ir 19 pagasti un divas pilsētas. Šajos novados darbojas trīs jauniešu centri- Balvu bērnu un jauniešu centrs, Rugāju jauniešu iniciatīvu-interešu centrs, Viļakas jauniešu iniciatīvu centrs ar telpām Viļakā, Rekovā un Semenovā, kā arī divas jauniešu telpas Baltinavā un Tilžā.

1.1.Statistisko datu analīze Balvu, Viļakas, Rugāju un Baltinavas novados

Līdz 2019.gadam, piecu gadu laikā, iedzīvotāju skaits ir samazinājies par 3046 iedzīvotājiem jeb 13 %, kas arī ir bijis lielākais iedzīvotāju kritums kopš 2015.gada, attiecībā pret iepriekšējo gadu. Vairums iedzīvotāju jeb 61%, dzīvo Balvu novadā, 23% nāk no Viļakas novada, 10% no Rugāju novada un 5% no Baltinavas novada. Iedzīvotāju skaita samazinājumu ietekmē demogrāfiskā situācija, iekšējā un ārējā migrācija, ko sekmē darba iespējas lielpilsētās un ārzemēs.

Avots: Centrālās statistikas pārvaldes dati.

1.1.Att. Jauniešu skaits novads, vecumā no 13-25 gadiem, 2015.-2019.gadā

Jauniešu skaitam tendence ir samazināties un kopš 2015.gada (skatīt 11.att.), jauniešu skaits ir samazinājies par 716 jauniešiem jeb 21%. Lielākais samazinājums piecos gados ir vērojams Baltinavas novadā, jauniešu skaitam samazinoties par 31%, savukārt mazākais samazinājums- Rugāju novadā par 6%. Straujākais jauniešu skaita kritums bija vērojams 2018.gadā, kopējam skaitam pret iepriekšējo gadu samazinoties par 7%, savukārt mazākais samazinājums bija vērojams 2017.gadā un 2019.gadā, samazinoties par 5%.

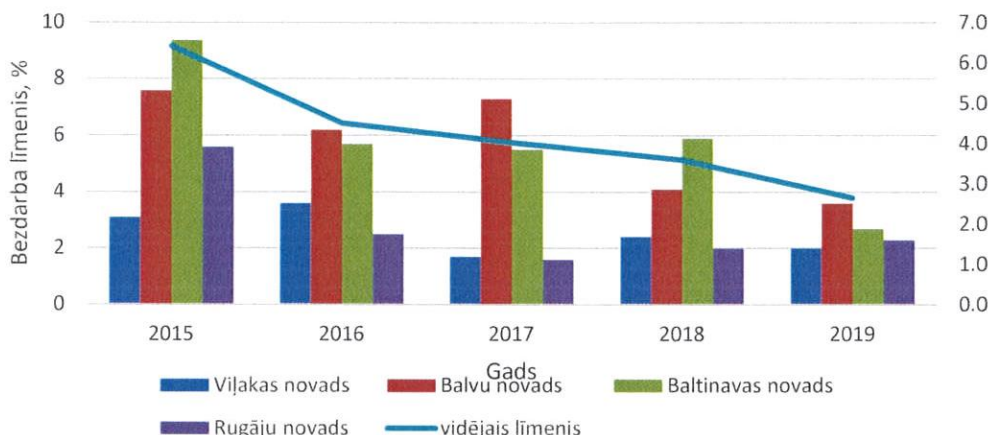
Apvienotajā jaunajā Balvu novadā - pēc esošajiem datiem – 59 % jaunieši dzīvo Balvu novadā, 25 % Viļakas novadā, 11% Rugāju novadā un 5 % Baltinavas novadā. Jauniešu skaits attiecībā pret kopējo iedzīvotāju skaitu piecu gadu laikā nedaudz samazinās, par vienu procentpunktu, no 15% (2015. un 2016.gadā), līdz 14% (sākot ar 2017.gadu). Viļakas un Rugāju novadā, jauniešu skaits sastāda 15% no kopējā iedzīvotāju skaita, Balvu novadā 14% un Baltinavas novadā tas ir zemākais rādītājs- 13%.

Kopš 2019.gada bezdarba līmenim ir pozitīva tendence samazināties, kopš 2015.gada samazinājums piecu gadu laikā sasniedza 6,95 procentpunktus un 2019.gadā kopējais bezdarba līmenis bija 10%. Lielākas samazinājums bija vērojams Baltinavas novadā, jo piecu gadu laikā

Balvu novada jaunatnes politikas plāns 2021. – 2027.gadam

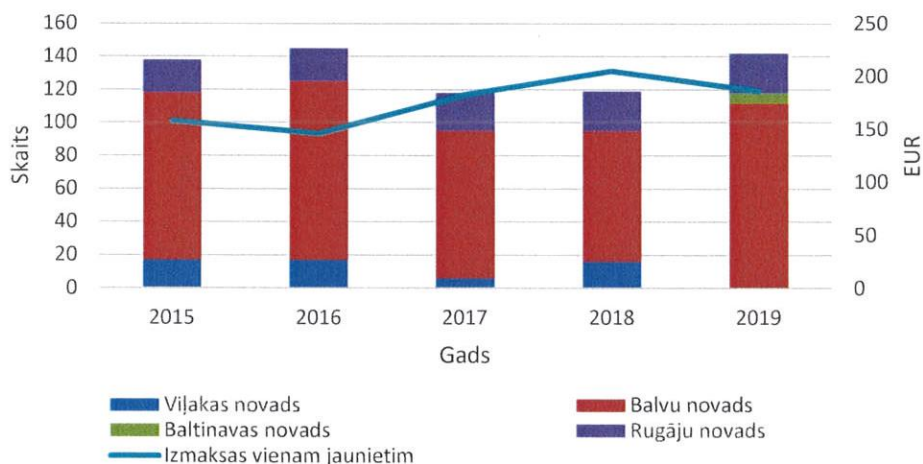
bezdarba līmenis samazinājās uz pusi, sasniedzot 10,6 %, mazākais samazinājums piecu gadu laikā bija vērojams Viļakas novadā, bezdarba līmenim samazinoties par 4,2 procentpunktiem. Augstākais bezdarba līmenis 2019.gadā bija vērojams Baltinavas novadā –10,6%, zemākais Rugāju novadā – 9.1%. Savukārt kopējais mazākais samazinājums pret iepriekšējo gadu bija vērojams 2018.gadā- 1%, lielākais samazinājums 2019.gadā – 20%. Šādu samazinājumu būtiski ietekmē kopējā demogrāfiskā situācija un iedzīvotāju skaita straujais samazinājums.

Avots: Nodarbinātības valsts aģentūras dati.

1.2.Att. Jauniešu bezdarba līmenis novados, 2015.-2019.gadā, %

Tāpat kā kopējam bezdarba līmenim, arī kopējam jauniešu bezdarba līmenim tendence ir samazināties, ja 2015.gadā tas vidēji bija 6,4%, tad piecu gadu laikā bezdarba līmenis samazinājās par 3,7 procentpunktiem (skatīt 1.2.att.), sasniedzot piecgades zemāko jauniešu bezdarba līmeņa rādītāju- 2,7%. Zemākais bezdarba līmenis 2019.gadā bija Viļakas novadā 2%, augstākais bezdarba līmenis Balvu novadā 3,6%. Lielākais bezdarba līmeņa kritums piecu gadu laikā bija vērojams Baltinavas novadā, bezdarba līmenim samazinoties par 6,7%, sasniedzot 2,7 % 2019.gadā.

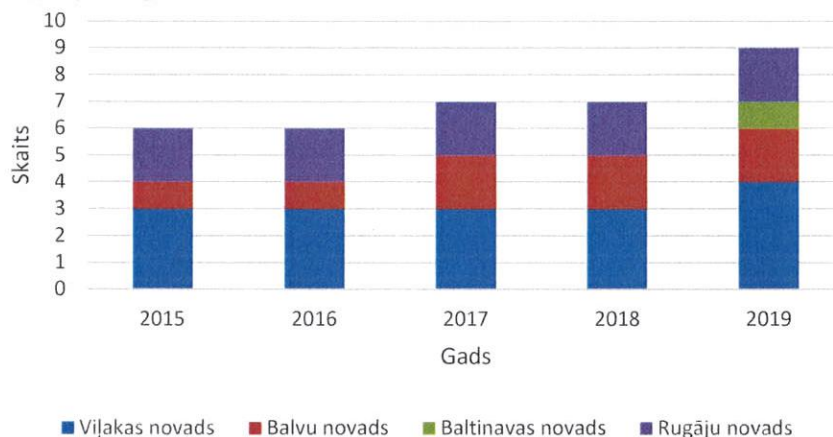
Avots: Jaunatnes jomas pārstāvju apkopotā informācija.

1.3.Att. Vasaras darbā nodarbināto jauniešu skaits un vidējās izmaksas vienam jaunietim, 2015.-2019.gadā, EUR

Balvu novads, kopš 2015.gada, katru gadu izmantoja nodarbinātības iespēju jauniešiem, Rugāju novads šādu iespēju piedāvā kopš 2015.gada un kopš 2018.gada sadarbojas arī ar NVA, savukārt Baltinavas novads pirmo reizi nodarbināja 2019.gadā un Viļakas novads 2019.gadā

Balvu novada jaunatnes politikas plāns 2021. – 2027.gadam

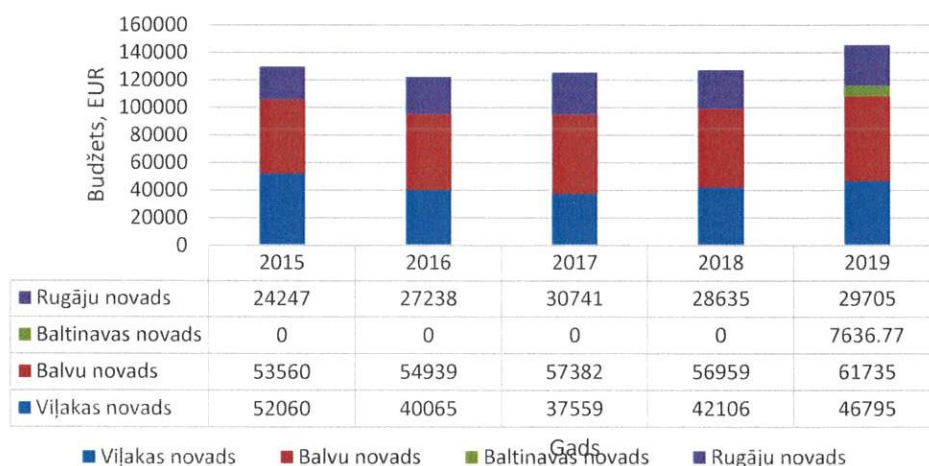
pirmo reizi piecu gadu laikā nenodarbināja nevienu jaunietai. Lielākais nodarbināto jauniešu skaits bija 2016.gadā – 145 jaunieši, mazākais 2017.gadā, 117 jaunieši (skatīt 1.3.att.). Kopējo izmaksu skaitam tendence ir pieaugt un 2019.gadā pieaugums pret 2015.gadu bija 4644,29 EUR jeb 21%, arī izmaksām uz vienu jaunietai kopējā tendence ir palielināties, kas skaidrojams ar minimālās algas pieaugumu valstī.

Avots: Jaunatnes jomas pārstāvju apkopotā informācija.

1.4.Att. Jaunatnes darbā nodarbināto darbinieku skaits novados, 2015.-2019.gadā

Jaunatnes darbā nodarbināto darbinieku skaits, kopš 2015.gada ir pieaudzis (skatīt 1.4 att.) par trīs darbiniekiem, sasniedzot 9 jaunatnes darbā nodarbinātos, kas strādāja par centru vadītājiem un koordinatoru, jaunatnes lietu koordinatoriem, jaunatnes lietu speciālistiem, jaunatnes darbiniekiem, jaunatnes lietu organizatoru 6,8 slodzes, jo 2017.gadā Balvu novadā darbinieku skaits palielinājās par vienu, 2019.gadā Viļakas novadā uzsāka darbu ceturtais jaunatnes darbinieks un Baltinavas novadā uz 0,2 slodzi uzsāka darbu pirmais jaunatnes jomas darbinieks.

Avots: Jaunatnes jomas pārstāvju apkopotā informācija.

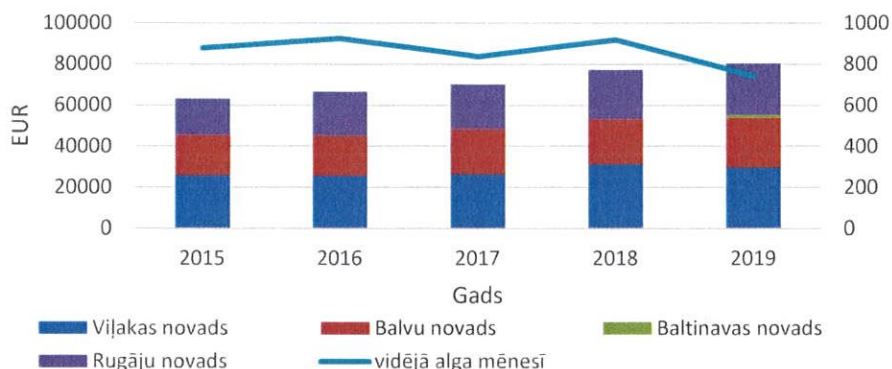
1.5.Att. Novadu budžets darbā ar jaunatni, 2015.-2019.gadā, EUR

Budžetam, kas paredzēts darbā ar jaunatni, tendence ir palielināties (skatīt 1.5 att.) un 2019.gadā, budžeta pieaugums pret 2015.gadu sastādīja 16004,77 EUR jeb 12%, kas bija lielākais pieaugums piecu gadu laikā, kā arī lielākais pieaugums attiecībā pret iepriekšējo gadu – 14%, šādu pieaugumu veicināja vairāki faktori: 2019.gadā pirmo reizi Baltinavas novadā darbu uzsāka jaunatnes darbinieks, palielinot budžetu par 7636,77 EUR, Rugāju novada budžets

Balvu novada jaunatnes politikas plāns 2021. – 2027.gadam

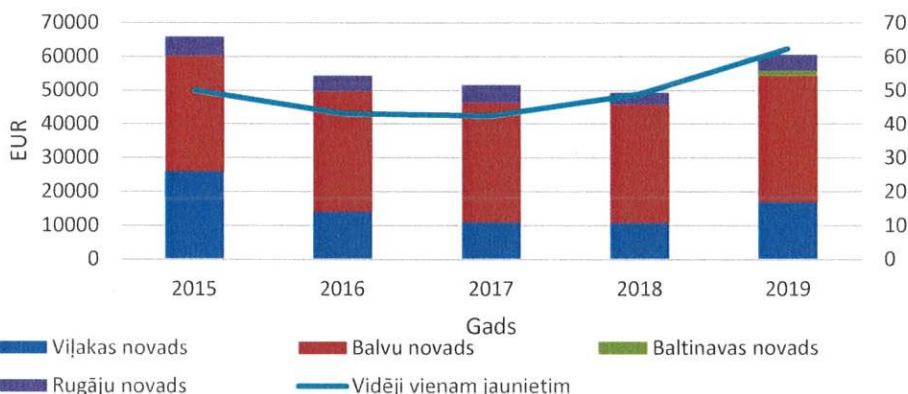
palielinājās par 23 % piecu gadu laikā, Balvu novadā par 15% un Viļakas novadā samazinājās par 10% pret 2015.gadu, kas skaidrojams ar to, ka 2015.gadā Viļakas novadā tika ieguldīti līdzekļi jauniešu centra ēkas jumta stāvokļa uzlabošanai. Kritums jaunatnes budžetā bija vērojams 2016.gadā, kad kopējais budžeta apjoms samazinājās par 6%, ko sekmēja Viļakas novada budžeta samazinājums par 23%.

Avots: Jaunatnes jomas pārstāvju apkopotā informācija.

1.6.Att. Algu fonds jaunatnes darbā nodarbinātajiem darbiniekiem novados, 2015.-2019.gadā, EUR

Kopējā algu fonda jaunatnes darbā nodarbinātajiem darbiniekiem tendence ir palielināties (skatīt 1.6.att.), kopš 2015.gada, piecu gadu laikā šis fonds ir palielinājies par 17060,74 EUR jeb 27%, kas skaidrojams ar to, ka darbinieku skaits ir pieaudzis par trīs nodarbinātajiem jaunatnes sfērā 2019.gadā. Savukārt ikmēneša algas apmērs vidēji vienam darbiniekam ir piecu gadu laikā ir samazinājies par 135 EUR jeb 15 %, kas skaidrojams ar to, ka Baltinavas novadā jaunatnes darbinieks uzsāka darbu uz nepilnu slodzi (0,2), līdz ar to samazinot vidējo algas apmēru vienam darbiniekam.

Avots: Jaunatnes jomas pārstāvju apkopotā informācija.

1.7.Att. Finansējums darbam ar jauniešiem, neskaitot algu fondu, 2015.-2019.gadā, EUR

Līdz 2018.gadam, kopējam finansējumam darbā ar jaunatni (neskaitot algu fondu), tendence bija samazināties (skatīt 1.7.att.). Finansējums 2018.gadā sastādīja trīs ceturtdaļas no 2015.gada finansējuma. Savukārt 2019.gadā bija mazākais samazinājums piecu gadu laikā, par 5345,26 EUR jeb 8%, šāds samazinājums skaidrojams ar Viļakas un Rugāju novada finansējuma samazinājumu un Baltinavas novada finansējuma parādīšanos 2019.gadā, taču pret iepriekšējo gadu, 2019.gadā finansējums darbā ar jauniešiem, neskaitot algu fondu, palielinājās par 11249,74 EUR jeb 23%, ko sekmēja katra novada finansējuma palielinājums attiecībā pret 2018.gadu.

Balvu novada jaunatnes politikas plāns 2021. – 2027.gadam

Savukārt vidējais finansējuma apjoms vienam jauniešim samazinājās līdz 2017.gadam par 15% un kopš 2018.gada pieauga. Lielākais pieaugums pret 2015.gadu bija 2019.gadā, kad finansējums vienam jauniešim palielinājās par 24 %, no 50 EUR/pers. līdz 62 EUR/pers., kas bija arī lielākais kāpums arī pret iepriekšējo gadu, finansējumam palielinoties par 27%, no 49 EUR/pers. līdz 62 EUR/pers., ko ietekmēja jaunatnes infrastruktūras uzlabošanas darbi.

1.2. Jaunatnes jomas pārskats novados

Novada teritorijā **darbojas trīs centri**: Viļakas jauniešu iniciatīvu centrs ar telpām Viļakā, Rekovā un Semenovā, Balvu Bērnu un jauniešu centrs, Rugāju jauniešu iniciatīvu-interese centrs, kā arī **divas jauniešu telpas** Baltinavā un Tilžā.

Jaunatnes aktivitātes nodrošina arī 16 biedrības: “Skolēnu vecāku biedrība”, “Dardedze”, hokeja klubs “Žīguri MRS”, “Virica”, “Paspārne”, “Upītes jauniešu folkloras kopa”, “Kalmārs”, “Riteneits”, “Next horizont”, “Balvu karatē klubs”, “Balvu vilki”, “Jaunieši Baltinavai”, “Mēs pasaulē”, “VISION”, “Saulīte”, “PRO.Ini”, kā arī darbojas Futbola atbalsta biedrība, Invalīdu teritoriālā struktūrvienība Balvos.

Atbalsta sistēmu jauniešiem nodrošina: jauniešu centri, izglītības iestādes, pašvaldība, kultūras nami, muzeji, sociālie dienesti, bāriņtīstas, tūrisma centri, izglītības, kultūras un sporta pārvaldes, iekļaujošās vides atbalsta centrs, sporta, mūzikas un mākslas skolas, probācijas dienests, valsts policija.

Balvu novads	Viļakas novads	Rugāju novads	Baltinavas novads
<ul style="list-style-type: none"> •BBJC •Izglītības iestādes •Profesionālās ievirzes skolas •Balvu iekļaujošās izglītības atbalsta centrs •Sociālais dienests •Probācijas dienests •Valsts policija •Bāriņtīstas •Kultūras nami	<ul style="list-style-type: none"> •VJIC •Izglītības iestādes •Dome •Kultūras nami, muzeji un bibliotēkas •Sociālais dienests •Izglītības, kultūras un sporta pārvalde •Viļakas TIC •Bāriņtīstas	<ul style="list-style-type: none"> •RJIIC •Izglītības iestādes •Rugāju sporta centrs •Bāriņtīstas •Sociālais dienests •Tautas un saietu nami	<ul style="list-style-type: none"> •Jaunatnes darbinieks •Izglītības iestādes •Profesionālās ievirzes skolas •Bāriņtīstas •Sociālais dienests •Kultūras nams

Avots: Jaunatnes jomas pārstāvju apkopotā informācija.

1.8.Att. Jaunatnes atbalsta sistēmas iestādes Ziemeļlatgalē

Visos novados atbalsta sistēmas pamatā ir jaunatnes darbinieks vai darba koordinators, kas darbojas jauniešu centros vai telpās, atbalstu nodrošina izglītības iestādes, kultūras un tautas nami, Sociālais dienests un Bāriņtīstas, kā arī profesionālās ievirzes iestādes un sporta centrs.

Jauniešiem ir iespēja veikt brīvprātīgo darbu un uzskaitīt brīvprātīgā darba stundas visos novados, taču šāda iespēja tiek izmantota tikai Balvu un Viļakas novados, tādējādi saņemot apliecinājumu par sakrātajām stundām un piedaloties brīvprātīgo jauniešu godināšanas pasākumā, savukārt tie jaunieši, kas nevēlas veikt uzskaiti, tik un tā ir aicināti darboties jauniešu centros un jaunatnes biedrībās, kā tas notiek visos novados, īpaši Rugāju un Baltinavas novadā, pilnveidojot jaunatnes sfēru ne tikai pagastā, bet arī novadā un reģionā, tādējādi

Balvu novada jaunatnes politikas plāns 2021. – 2027.gadam

iegūstot vērtīgas prasmes dzīvei. Brīvprātīgā darba stundas tiek kūtri uzskaitītas, jo jauniešiem esošais uzskaites papīra formāts neliekas ērts.

Mobilais darbs ar jauniešiem ir neregulārs, Baltinavas un Rugāju novadu teritorijās, šāds darbs netiek piekopts, savukārt Viļakas novadā notiek izbraukumi uz lielākajiem ciemiem, taču neregulāri, Balvu novadā, šāds darbs ir pieejams un notiek regulāri, taču trūkst vienotas sistēmas darba plūsmai. Pienesums mobilajam darbam veidojas arī no solidaritātes korpusa brīvprātīgā darba projekta, jo Eiropas savienības un kaimiņvalstu jaunieši, kas dodas ilgtermiņa brīvprātīgajā darbā uz Ziemeļlatgali, veic izbraukuma aktivitātes, nodrošinot vienlīdzīgu iespēju ik vienam jauniešim tikt ar brīvprātīgo un piedalīties aktivitātēs.

Lai **informētu jauniešus par aktivitātēm**, pasākumiem, treniņsemināriem u.tml., informācija tiek sagatavota un ielikta novadu mājas lapās, tiek izmantots WhatsApp tiešai saziņai, kā arī informāciju jauniešu centri ievieto savās lapās Facebook un Instagram platformās, tāpat informācija tiek ievietota novada avīzē, tiek izvietotas afišas uz afišu stendiem un skolās.

Jauniešu iniciatīvas iespējas īstenot dažādos veidos: piesaistot projektu finansējumu, piedaloties uzņēmēju konkursā, kopīgi ieviešot idejas ar jaunatnes jomas pārstāvjiem, diemžēl atsevišķa atbalsta pašvaldībās, kas paredzētas jauniešu iniciatīvu ieviešanai, ir īstenotas, bet neveiksmīgi. Šāds konkurss tika īstenots Balvu novadā, kas neguva plašu atbalstu no pašvaldības puses, savukārt Viļakas, Rugāju un Baltinavas novadā atsevišķs finansējums iniciatīvu īstenošanai līdz šim nav bijis.

Jauniešu līdzdalība pēdējos gados ir aktualizēta, taču attīstās nevienmērīgi, Viļakas novadā sešus gadus, līdz 2018.gadam darbojās jauniešu dome, šobrīd tā nepastāv, bet tiek veicināta un attīstīta skolēnu pašpārvalžu darbība, kas tiek nodrošināts piesaistot arī projektu finansējumu, Balvu novadā darbojas „Topošo līderu skolā”, apvienojot gandrīz visas skolu pašpārvaldes un ar vien vairāk aktualizējot līdzdalības izpratni jauniešu vidū. Baltinavas un Rugāju novadā līdzdalība tiek aktualizēta caur jauniešu centru un jaunatnes telpu, ko nodrošina jaunatnes darbinieki.

Jauniešu nodarbinātību pārsvarā tiek veicināta caur NVA skolēnu vasaras nodarbinātības iespējām, ko izmanto jaunieši visās pašvaldībās (skatīt 1.7.att.), tāpat arī prakses iespējas piedāvā uzņēmēji, taču šāda iespēja joprojām ir zemā līmenī, šobrīd to piedāvā Balvu novadā Balvu profesionālā un vispārizglītojošā skola, kā arī novados skolēniem ir iespēja strādāt pie uzņēmējiem, nesaistīti ar praksi vai skolu. Skolēniem ir iespēja apgūt **uzņēmējdarbības** prasmes Junior Achievement Latvia ietvaros Balvu un Viļakas novados, apgūt prasmes „Laukiem būt!” kursus un projektu konkursā, ko ik gadu organizē LLKC, pilngadīgajiem jauniešiem ir iespēja piedalīties pašvaldību uzņēmēju grantu konkursā visos novados, iegūstot finansējumu savas biznesa idejas attīstībai, kā arī piedalīties skolas un JAL tirdziņos, pārdodot savu produkciju.

1.3. Aktivitāšu iespējas novados

Neformālās izglītības aktivitātes

Viļakas novadā viens no gada nozīmīgākajiem pasākumiem ir neformālās izglītības konference "Nāc un piedalies". Šīs konferences ietvaros jauniešiem ir iespēja darboties dažādās darba grupās pie dažādiem speciālistiem un attīstīt savas prasmes, iemācīties ko jaunu. Pēc konferences seko izklaidējošā daļa, kurā tiekas dažādu iestāžu darbinieki, lai sacenstos erudīcijā. Vasarā topošajiem jauniešiem tiek rīkota simulācijas spēle "Viļciems", kuras laikā

Balvu novada jaunatnes politikas plāns 2021. – 2027.gadam

tiek iegūtas dzīvei un darbam noderīgas prasmes, iemaņas un zināšanas. Katru gadu jaunieši iesaistās valsts svētku pasākuma organizēšanā un iededz svecītes par godu Latvijas gadadienai. Tas vairo patriotismu, veicina brīvprātīgo darbu un nes labumu sabiedrībai. Arī decembris neizpaliek bez labajiem darbiem. Vairākus gadus pēc kārtas jaunieši veidoja pilsētas lielo adventa vainagu, kurā pirmo sveci iededza kopā ar pilsētas iedzīvotājiem, dziedot dziesmas un sakot gaišus vēlējumus. Visu decembri jaunieši gatavo dāvanas sociālo centru iemītniekiem, lai Ziemassvētkos dotos pie tiem ciemos ar mazu koncertu. Veiksmīgs pasākums bija 2019.gadā īstenotais Marienhauzenas ģimeņu festivāls. Jauniešiem iemīļots pasākums ir Valentīndienas svinības, ko visbiežāk organizējam Viļakas Valsts ģimnāzijā. Tāpat aktuāla ir centra dzimšanas diena- reizēm Halovīna noskaņās, reizēm citā tematikā. Regulāri tiek organizēta netradicionālā sporta aktivitātes, kā arī novusa un galda tenisa sacensības. Jaunākajiem patīk svinēt arbūza svētkus un dažādas citus tematiskos pasākumus, kam pieskaņo attiecīgas atrakcijas, kā arī piedalīties starpnovadu sadraudzības pasākumos.

Balvu novadā Balvu Bērnu un jauniešu centra darbinieki, nodrošināja jauniešiem dažāda veida neformālās aktivitātes, kopumā izglītojot kopienu par neformālās izglītības priekšrocībām. Ļoti veiksmīgi turpina darboties Eiropas Solidaritātes korpusa projekti un Eiropas brīvprātīgie jaunieši, kas ir jauna pieredze Balvu pašvaldībai, pēdējo triju gadu laikā. Neformālās aktivitātes gan ir vairāk biedrību nopelns.

Baltinavas novadā 2018.gadā- dalība pasākumā - Kafija ar politiķiem -Balvos. Pēc šī pasākuma domes pārstāvji sāka vairāk ieklausīties un solīja rast risinājumus jauniešu telpai un gribai aktīvi darboties. 2018. gadā, Filmas “Patiesā cena” demonstrēšana Globālās izglītības nedēļas ietvaros. Šī gada tēma bija “PATIESĀ CENA” un fokuss – modes industrija. Jauniešiem izdalīti materiāli par fast-fashion, pārrunas pēc filmas. Projekta “Esi domājošs. Darbīgs. Atbildīgs.” Ietvaros Baltinavas muižas parkā notika plenērs “Baltinavas muižas parka atjaunotājam Jānim Aleksandrovam- 100”, kurā piedalījās jaunieši no Baltinavas, Rekovas, Upītes, Tilžas, Briezuciema un Rīgas, kuri gleznoja Baltinavas muižas parku eļļas tehnikā uz audekliem. Jauniešu piedalīšanās medijpratības nometnē “Eksperts medijpratībā jeb jauniešu jauniešu par medijpratību” (Kultūras ministrijas un RTA projekts). Divu dienu garumā skolēni piedalījās teorētiskajās nodarbībās un praktiskajās nodarbībās jaunieši varēja pārbaudīt savu prasmu veidot mediju saturu, kritiski vērtēt, analizēt. Dalībniekiem, ar nometnes laikā iegūtajām zināšanām, skolā bija jāiepazīstina gan skolas biedri, gan vecāki, organizējot pasākumu par medijpratības tēmu. No 2017.gada līdz 2019.gadam Baltinavā notika Jauniešu dienas, kas guva lielu atsaucību no vietējiem iedzīvotājiem un ciemiņiem. Šo gadu laikā pasākuma struktūra bijusi nemainīga – diena iesākas ar dažādām radošajām darbnīcām (henna, sejas apgleznošana, maisiņu apdruka, rotu darbnīca, ģitārspēles apgūšanas darbnīca, foto darbnīca, stencilu darbnīca, 3D modelēšanas darbnīca u.c.), otrajā cēlienā paralēli notiek erudīcijas pārbaudījumu aktivitātes un dažādas sportiskas aktivitātes (aktuālākā vienmēr – šaušana un dvieļbols). Visas augstākminētās aktivitātes notika ar pašu jauniešu iesaistīšanos organizēšanā, vadīšanā. Dienas noslēgumā notika foto-orientēšanās Baltinavas novada teritorijā, katru gadu niansas nedaudz atšķīrās – bet princips palika tas pats – komandām pēc fotogrāfijām atrast konkrētu objektu atrašanās vietu, orientēties kartē un atrast dažādus paslēptus priekšmetus, kā arī paralēli veikt dažādus uzdevumus (intervijas, konkrētu lietu fotografēšana u.c.). Par trešo pasākuma daļu jauniešiem nebija sīkākas informācijas, viņiem patika to izbaudīt un saņemt kā „dāvanu” par darbu gatavojoties pasākumam (atslodzi). Projekta “Esi domājošs. Darbīgs. Atbildīgs.” ietvaros jaunieši iesaistās globālajā vides akcijā “Zemes stunda”, kā laikā organizēja pasākumu – „Kafejnīca sveču gaismā”. Kafejnīcas apmeklētājiem dzērienus un kūciņas piedāvāja oficianti

Balvu novada jaunatnes politikas plāns 2021. – 2027.gadam

(paši jaunieši), kā arī izklaidēja dzīvā mūzika jauniešu izpildījumā. Projekta “Esi domājošs. Darbīgs. Atbildīgs.” ietvaros jaunieši žurnālistes vadībā apguva ziņu sižetu veidošanas pamatus: vienojās par jauniešiem aktuālām tēmām, intervēja novada vadību un viens otru, filmēja, sastādīja intervijas jautājumus. Projekta noslēgumā bija iespēja apskatīt samontētu video.

Rugāju novadā neformālās aktivitātes - visas interešu izglītības programmas apgūst skolās, jauniešu centrā, galvenokārt ir brīvā laika pavadīšanas iespējas - kopīgas/individuālas spēles - galda, sporta, lomu, virtuālās. Reizēm, nomainot ierastās telpas, jauniešu centrā notiek skolu pašpārvaldes tikšanās, sanāksmes, pasākumi ar mazāku dalībnieku skaitu, projektu aktivitātes, mēģinājumi, individuālas tikšanās, interešu klubi, sacensības.

Karjeras attīstības aktivitātes

Viļakas novadā Projekta "Pumpurs" ietvaros jauniešiem bieži tiek piedāvāta iespēja piedalīties pašizaugsmes aktivitātēs, kuras vada pašizaugsmes treneri. Arī jauniešu centru darbinieki organizē aktivitātes, kas veicina pašizaugsmi, veicina saliedētību un karjeras izaugsmi, kā arī attīsta citas prasmes. Karjeras konsultants ik gadu rīko tikšanās ar iedvesmojošām personām un organizē citas aktivitātes, kas palīdz jauniešiem veikt pareizo karjeras izvēli. Brīvprātīgā darba veikšanas iespēju nodrošināšana, jauniešu pasākumu organizēšana, iegūstot jaunas prasmes. Jauniešu centrs organizējis karjeras braucienus, piesaistījis projektu finansējumu šo aktivitāšu īstenošanai.

Balvu novadā Balvu BJC veiksmīgi realizē pašizaugsmes aktivitātes projekta Pumpurs ietvaros. Skolas realizē audzināšanas plānus pēc personības un līderisma plānu koncepta. Skolas piedalās projektā “Esi līderis!”. Aktīvi jauniešu pašpilnveides aktivitātes ir Balvu Sporta centram. Arī biedrības realizējušas projektus ar mērķi veicināt jauniešu pašizaugsmi. Ilgi un veiksmīgi darbojās arī programma AWARD.

Baltinavas novadā tiek pasniegtas medijpratības nodarbības 8.-12. klasei. Skolā notiek dažādi karjeras izglītības pasākumi, tikšanās, meistardarbnīcas, iepazīšanās ar dažādu profesiju pārstāvjiem, “Ēnu dienas”, “karjeras nedēļa”, radošais konkurss “Nākotnes profesijas”. Tiek nodrošināts bezmaksas transports uz izstādēm, kas saistītas ar nākotnes profesiju izvēli. Jaunieši jau vairākus gadus piedalās projektā “Debate Leader School” (Debašu līderu skola), kā laikā jaunieši un skolotāji no visas Latvijas apgūst debašu prasmes un pilnveido angļu valodu.

Rugāju novadā jauniešiem ir iespēja tiešsaistē apgūt valodas, iesaistīties jauniešu centra ikdienā, pasākumu organizēšanā; piedalīties simulācijas spēlēs, piemēram, darba intervijas simulācijā; saņemt speciālistu konsultācijas (psihologs, karjeras konsultants u.c.); apmeklēt dažādus kursus, apmācības, meistarklases; izmantot brīvprātīgā darba iespējas, piedalīties aktivitātes projektu “Proti un dari”, “PUMPURS” u.c. ietvaros.

Starptautiskās aktivitātes

Katrā novadā ir noritējušas aktivitātes, ko organizēja jauniešu centri, biedrības, pašvaldība vai skolas, kas ir veidojušās sadarbojoties ar organizācijām, skolām un biedrībām no citām valstīm, piemēram, Krievija, Igaunija, Turcija, Albānija, Vācija, Gruzija, Armēnija u. tml., piesaistot Erasmus+, Eiropas Solidaritātes korpusa un pārrobežu projektu iespējas (Interreg LAT-RUS-EST), kuras ir līdzfinansējusi katras pašvaldības dome un līdzfinansējums sastādīja 10% no kopējā projektu budžeta.

Viļakas novadā jau kopš 2009.gada dažādas biedrības un jauniešu centrs īsteno jauniešu apmaiņu projektus. Kopā novada jaunieši piedalījušies 13 jauniešu apmaiņās, no kurām 6 ir

Balvu novada jaunatnes politikas plāns 2021. – 2027.gadam

notikušas Viļakas novadā. Kopš 2015.gada novadā tiek uzņemti brīvprātīgā darba veicēji, kuri ikdienā darbojas skolās un jauniešu centros. Kopā uzņemti 10 brīvprātīgie no 8 dažādām valstīm. Vairākus gadus novada jaunieši darbojās biedrības "Eiroreģions-"Pleskava-Livonija"" aktivitātēs, kurās bija biedri no Latvijas, Igaunijas un Krievijas. Jaunatnes darbinieki piedalījušies starptautiskos treniņkursos ārvalstīs. Īpaša sadarbība izveidojusies ar Gruzijas un Armēnijas jauniešu organizācijām ar ko kopā īstenoti vairāki projekti un joprojām top jauni. Tāpat Viļakas Valsts ģimnāzija izveidojusi sadarbību ar dažādu valstu skolām, notikusi dalība Comenius projektos, pieredzes apmaiņas un profesionālās pilnveides veicināšanai.

Balvu novadā Skolas ļoti veiksmīgi darbojas starptautiskos Erasmus+ , Nord+ projektos. Pārrobežu partnerību projektos, kuros ir īstenotas gan aktivitātes, gan iegādāts inventārs, apmācības notiek dažādos līmeņos, kas pilnveido personāla prasmes. Novadā ir tikai viena skola, kura šobrīd nav realizējusies starptautisku projektu pieredzē. Balvu BJC ir atbalstījusi un koordinējusi jauniešu došanos uz jauniešu apmaiņām kopā ar dažādam biedrībām no Latvijas, ar galamērķi Eiropā.

Baltinavas novadā jaunieši iesaistās globālajā vides akcijā "Zemes stunda", organizējot pasākumus, aicinot Baltinavas iedzīvotājus uz stundu izslēgt apgaismojumu, savukārt, Rugāju novadā starptautiskās aktivitātes organizē skola.

Kultūras un mākslas aktivitātes

Katrā novadā jauniešiem ir iespēja apmeklēt kultūras iestādes, kur notiek dažādi pasākumi, koncerti, balles, izstādes u.tml., kā arī pašiem ir iespēja piedalīties pašdarbnieku kolektīvos: amatierteātros, koros, tautas un modernajās dejās, pūtēju orķestrī. Novadi organizē pilngadības svētkus, jaunatnes dienas, kā arī dažādus tematiskos pasākumus: muzeju naktis, baznīcu naktis u.tml. Viļakas novadā Tūrisma un radošo industriju centrā vienmēr ir pieejama kāda mākslas darbu izstāde. Katru vasaru Viļakā notiek mākslas plenērs "Valdis Bušs", kura laikā ikvienam ir iespēja iepazīties ar māksliniekiem no dažādām valstīm un plenēra noslēgumā arī apskatīt viņu darbus. Novados darbojas mūzikas un mākslas skolas, kas ļauj attīstīt prasmes un pilnveidot zināšanas sev interesējošā jomā, savukārt sporta skolā var apgūt sporta dejas.

Sporta un veselības aktivitātes

Viļakas novadā ir iezīmēti dažādi velo maršruti. Ziemā ir iespēja slēpot un arī iznomāt slēpošanas inventāru dabas parkā "Balkanu kalni", bet vasaras sezonā iespējams spēlēt tenisu, izmantot pastaigu takas. Katru gadu tiek rīkotas dažādas sacensībās, kurās var piedalīties ikviens interesents-skrējējs ap ezeru, velo sacensības ap ezeru, skriešanas sacensības dabas parkā „Balkanu kalni” u.c. Jau vairākus gadus novada iedzīvotājiem ir iespēja vingrot bez maksas veselības veicināšanas projekta ietvaros (TRX, pilates, joga, skriešanas akadēmija). Šo projektu ietvaros notiek arī lielāki sporta pasākumi (sporta diena, orientēšanās sacensības). Ir pieejamas vairākas trenāžieru zāles un sporta laukumi ārā, darbojas sporta organizatori. Jaunieši pašvadīti iesaistās ielu vingrošanas sporta attīstībā. Patstāvīgi nodarbojas ar šo sporta veidu, pašu spēkiem ir restaurējuši ielu vingrošanas trenāžierus pie pilsētas stadiona un izveidojuši savu ielu vingrošanas laukumu pie jauniešu centra, piesaistot projekta finansējumu, tāpat organizējuši ielu vingrošanas sacensības un piedalījušies Vislatvijas spēka dienā. Augsti sasniegumi ir ložu šaušanā, kur jaunieši guvuši godalgotas vietas arī starptautiskā vidē.

Sports Balvu novadā ir svarīgs, par ko liecina atjaunotie sporta laukumi, BMX trase, Balvu sporta skola, līdz 2020.gadam arī Balvu Sporta centrs, Balvu peldbaseins un Balvu karatē klubs, volejbola laukumi, āra slidotava un disku golfa laukums. Populārākie sporta veidi

Balvu novada jaunatnes politikas plāns 2021. – 2027.gadam

Balvu novadā ir futbols, basketbols, volejbols, vieglatlētika, sporta dejas, peldēšana un grieķu-romiešu cīņas. Balvi sadarbojas ar futbola federāciju un spēlē 2.līgā futbola čempionātos. Novada iestādes sadarbojas gan ar Sarkano krustu, gan Papardes ziedu, kas vada un organizē dažādus izglītojošas aktivitātes saistībā ar veselību. Tiek organizētas aktivitātes, kas ir vērstas tieši uz veselību, piemēram, riteņbraukšana. Gan skolās, gan citās jauniešiem pieejamās vietās tiek izvietoti informatīvie bukleti par veselības, higiēnas un uzturu jautājumiem. Veselības jautājumi tiek uzsvērti arī mācību vidē, Balvu Bērnu un jauniešu centra aktivitātēs un tiek rīkoti informatīvi semināri.

Baltinavas novadā tiek organizētas Sporta dienas vasarās; norisinās iknedēļas treniņi sporta hallē; praktiski jebkurā laikā pieejama trenāžieru telpa, ko jaunieši arī labprāt izmanto; velobraucieni, orientēšanās pasākumi, pārgājieni, kā arī noris "Stipro skrējiens".

Rugāju novadā ir pieejams Rugāju Sporta centrs. Rugāju sporta centrā ietilpst sporta infrastruktūras objekti: sporta zāle; stadions; hokeja laukums. Sporta centra darbības pamatvirzieni ir: bērnu un jauniešu profesionālās ievirzes sporta izglītības programmu īstenošana (basketbols, vieglatlētika); interešu izglītības programmu īstenošana (svarbumbu sports); novada sporta aktivitāšu īstenošana, ir pieejams arī skeitparks.

1.4. Esošo resursu izvērtējums

Resursu izvērtējums ir apskatīts astoņās kategorijās: jaunatnes jomas speciālistu zināšanas, jaunatnes jomas speciālistu skaits, IKT resursi, neformālās metodes rīki (spēles, grāmatas, kartiņas utt.), finanšu resursi, telpas jaunatnes darba organizēšanai, mobilā darba ar jaunatni nodrošinājums (transporta, materiāli u.tml.), materiāli aktivitātēm (teltis, krēsli, apskāpošana utt.), izvērtējot jaunatnes darba realizācijai pieejamos resursus.

Ļoti zems līmenis	Zems līmenis	Vidējs līmenis
<ul style="list-style-type: none"> • Mobilā darba ar jaunatni nodrošinājums	<ul style="list-style-type: none"> • Jaunatnes jomas speciālistu skaits • Finanšu resursi	<ul style="list-style-type: none"> • Jaunatnes jomas speciālistu zināšanas • IKT resursi • Neformālās metodes rīki • Telpas jaunatnes darba organizēšanai • Materiāli aktivitātēm

Avots: Jaunatnes jomas pārstāvju anketēšana.

1.9.Att. Jaunatnes darbā pieejamo resursu izvērtējums novados

Kā ļoti zemā līmenī (skatīt 1.9.att.) tiek vērtēts mobilā darba ar jaunatni nodrošinājums, jo Baltinavas un Rugāju novadā šāda iespēja netiek nodrošināta, savukārt Viļakas un Balvu novados tas tiek nodrošināts, taču ne tādā apmērā, kādā tas būtu nepieciešams.

Viļakas novadā jaunatnes darbu 2020.gadā veica trīs jaunatnes jomas speciālisti, Balvu novadā divi, Rugāju novadā viens un Baltinavas novadā speciālists uz 0,2 slodzi, kas ir nepietiekami, lai spētu attīstīt jaunatnes jomu un vidi, līdz ar to šī resursa pieejamība tiek vērtēta kā zema, jo tikai Viļakas novadā speciālistu skaits ir pietiekams, tajā darbojas gan jaunatnes jomas speciālists, gan jaunatnes darbinieki, pārējie novadi vērtē kā nepietiekamu resursu. Savukārt finanšu resursi, tiek vērtēti zemā līmenī, jo diemžēl, lai pilnvērtīgi attīstītu jaunatnes jomu, nepietiek ar esošajiem resursiem, lielākā daļa finansējuma, kas tiek novirzīts jaunatnes aktivitātēm, tiek iegūtas, piesaistot dažādu fondu finansējumus, valsts programmu,

Balvu novada jaunatnes politikas plāns 2021. – 2027.gadam

ELFLA, Erasmus+, Eiropas solidaritātes korpusu, ESF Pumpura projektus u.tml., tādējādi spējot nodrošināt kvalitatīvākus pasākumus, pieaicinot dažādus lektorus un aktivitāšu vadītājus.

Vidējā līmenī ir resursi, kas saistīti ar jaunatnes jomas speciālistu zināšanām, kas skaidrojām ar to, ka Viļakas, Rugāju un Balvu novadiem ir speciālisti ar vairāku gadu pieredzi jaunatnes jomā, no kuriem vairumam jeb 67% ir augstākā izglītība, 23% vidējā specializētā izglītība, 44% ir apmeklēti JLS vai JD kursi, kā arī notiek regulāra prasmju un zināšanu pilnveide, apmeklējot JSPA un citu organizāciju rīkotos seminārus un apmācības, tiek izmantotas pedagogu profesionālās pilnveides kursu iespējas, kā arī pieredzes apmaiņas braucieni, pasākumi un aktivitātes, paplašinot prasmes un iemaņas darbā ar jaunatni. Savukārt Baltinavas novadā jaunatnes jomas darbinieks darbojas tikai no 2019.gada uz 0,2 slodzi, līdz ar to vēl ir nepieciešams laiks, apgūt prasmes, kas ir svarīgas jaunatnes jomas darbā. IKT resursu pieejamība ir vidējā līmenī, kas norāda uz resursu nepietiekamību, tāpat arī materiāli aktivitāšu nodrošināšanai ir vidējā līmenī, kas skaidrojām ar to, ka Rugāju novadā šādu materiālu gandrīz nav, savukārt Viļakas novadā tie ir plaši pieejami, Balvu un Baltinavas novadā ir vidējā pieejamības līmenī. Savukārt neformālo metožu rīki Rugāju un Baltinavas novadā ir nepietiekamā daudzumā, Balvu vidējā apmērā un Viļakas novadā pietiekamā daudzumā, lai nodrošinātu dažādas aktivitātes jauniešiem. Savukārt telpas tiek vērtētas, kā vidējs līmenis, jo Rugāju un Viļakas novadā, tās ir labā līmenī, taču Baltinavā, nepietiekošā līmenī, jo jaunatnes telpa tiek dalīta ar pašdarbniekiem, līdz ar to trūkst iespējas uzglabāt inventāru, jaunatnes darbam.

2.BALVU NOVADA JAUNATNES POLITIKAS PLĀNA 2021. – 2027.GADAM RĪCĪBAS PROGRAMMA

VĪZIJA	Balvu novads ir vieta, kur tiek sekmēta jauniešu izaugsme, nodrošinot uz jauniešu vajadzībām balstītu mūsdienīgu infrastruktūru, kur saturīgi pavadīt brīvo laiku, iesaistīties sabiedriskajos procesos, strādāt un veidot ģimeni.			
MĒRĶIS	Uzlabot Balvu novada jauniešu dzīves kvalitāti, veicinot vienlīdzīgas iespējas visā Balvu novada teritorijā, lai veicinātu jauniešu līdzdalību un sekmētu personības attīstību.			
Rīcības virziens	R1: Jauniešu līdzdalība un brīvprātīgais darbs			
Rīcības mērķis	<i>Veicināt un attīstīt jauniešu līdzdalību</i>			
Uzdevumi	Darbības rezultāts /rezultatīvais rādītājs	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija/ līdzatbildīgās institūcijas	Finansējums
<i>U 1.1. Atbalstīt skolēnu pašpārvalžu darbību</i>	1.1.1. Nodrošināt regulāru skolēnu pašpārvaldes darbību katrā skolā. 1.1.2. Organizēt regulāras dažādu novada skolu pašpārvalžu tikšanās, pieredzes apmaiņas pasākumus un braucienus, līdzdalības veicināšanai un ideju ģenerēšanai. 1.1.3. Vismaz reizi gadā organizēt pasākumu “Kafija ar politiķiem”. 1.1.4. Rast iespēju projektu finansējuma piesaistei skolēnu pašpārvalžu iniciatīvu īstenošanai.	Pastāvīgi Pastāvīgi Pastāvīgi Pastāvīgi	Skolas Skolas un JC Skolas un JC Skolas un JC sadarbībā ar projektu administratīvajiem vadītājiem	Pašvaldības budžets, projektu finansējums
<i>U 1.2. Atbalstīt jauniešu domes izveidi</i>	1.2.1. Izveidot un uzturēt jauniešu domes struktūru, izvirzīt mērķus un uzdevumus, veicināt pilngadīgo jauniešu darbošanos jauniešu domē. 1.2.2. Organizēt regulāras jauniešu domes sanāksmes kopā ar pašvaldības un dažādu institūciju pārstāvjiem. 1.2.3. Veicināt jauniešu domes pārstāvju dalību pašvaldības domes sēdēs, kā ietvaros diskutēt par jauniešiem aktuāliem jautājumiem. 1.2.4. Rīkot regulāras jauniešu domes tikšanās klātienē un ZOOM platformā. 1.2.5. Iesaistīt jauniešu domes darbībā Skolēnu pašpārvalžu prezidentus.	Pastāvīgi Pastāvīgi Pastāvīgi Pastāvīgi	JC JC, novada dome, citas iestādes JC, dome JC JC, skolas	Pašvaldības budžets, projektu finansējums

Balvu novada jaunatnes politikas plāns 2021. – 2027.gadam

<p><i>U 1.3. Atbalstīt jauniešu iniciatīvu, nodrošināt informētību</i></p>	<p>1.3.1. Organizēt jauniešu iniciatīvu konkursu novada mērogā. 1.3.2. Organizēt jauniešu projektu naktis, kurās tiek apgūtas projektu rakstīšanas iemaņas. 1.3.3. Organizēt pieredzes apmaiņas pasākumus. 1.3.4. Veicināt JC sadarbību ar skolām projektu nedēļas ietvaros.</p>	<p>Pastāvīgi Pastāvīgi Pastāvīgi Pastāvīgi</p>	<p>Novada dome sadarbībā ar JC, ar projektu administratīvajiem vadītājiem, biedrībām u.c.</p>	<p>Pašvaldības budžets, projektu finansējums</p>
<p><i>U 1.4. Veicināt jauniešu iesaisti līdzdalības aktivitātēs, to organizēšanā.</i></p>	<p>1.4.1. Veicināt jauniešu iesaistīšanos dažādu aktivitāšu un pasākumu organizēšanas procesos gan jauniešu centros, gan citās pašvaldības un bezpeļņas organizācijās. 1.4.2. Monitorēt jauniešu intereses, organizējot jauniešu forumu vismaz vienu reizi gadā.</p>	<p>Pastāvīgi Pastāvīgi</p>	<p>Jaunieši sadarbībā ar JC un citām iestādēm (kultūras nami, sporta skolas/centri, bibliotēkas u.c.)</p>	<p>Pašvaldības budžets, projektu finansējums</p>
<p><i>U 1.5. Rīkot apmācības jauniešu līdzdalības veicināšanai</i></p>	<p>1.5.1. Organizēt līdzdalības apmācības, lai veicinātu līdzdalības procesus jauniešu vidū un jaunieši apgūtu jaunas prasmes, līdzdalības metodes. 1.5.2. Organizēt projektu izstrādes apmācības jauniešiem.</p>	<p>Pastāvīgi</p>	<p>JC sadarbībā ar projektu administratīvajiem vadītājiem, biedrībām</p>	<p>Pašvaldības budžets, projektu finansējums</p>
<p><i>U 1.6. Ieviest vienotu brīvprātīgā darba sistēmu visā novadā</i></p>	<p>1.6.1. Izveidot vienotu sistēmu BD stundu uzskaitē, izveidojot, uzturot un uzlabojot telefona aplikāciju stundu uzskaitē. 1.6.2. Integrēt BD sistēmu visu Jauniešu centru/telpu darbā. 1.6.3. Katru gadu apbalvot Gada brīvprātīgo jauniešu, izstrādājot konkrētus kritērijus šīs nominācijas iegūšanai, Jauniešu gada balvas pasākuma ietvaros kā atsevišķu nomināciju.</p>	<p>Pastāvīgi Pastāvīgi Pastāvīgi</p>	<p>JC JC JC</p>	<p>Projektu finansējums, pašvaldības budžets</p>
<p><i>U 1.7. Sadarbība ar pašvaldības iestādēm, bezpeļņas organizācijām.</i></p>	<p>1.7.1. Noslēgt sadarbības līgumus ar pašvaldības iestādēm, bezpeļņas organizācijām, kas labprātīgi uzņemu un apmācītu brīvprātīgos jauniešus, lai gūtu konkurētspējīgu darba pieredzi attiecīgajā profesijā, pilnveidotu savas prasmes. 1.7.2. Motivēt jauniešus iesaistīties biedrību izveidē un darbībā, uzsverot ieguvumus. 1.7.3. Regulāri rīkot informatīvos pasākumus par BD gan jauniešiem, gan pašvaldības iestādēm, gan bezpeļņas organizācijām.</p>	<p>Pastāvīgi Pastāvīgi Pastāvīgi</p>	<p>JC JC JC</p>	<p>Pašvaldības budžets Privātais budžets</p>

Balvu novada jaunatnes politikas plāns 2021. – 2027.gadam

<p><i>U 1.8. Uzņemt ārvalstu brīvprātīgā darba veicējus un sniegt nepieciešamo atbalstu</i></p>	<p>1.8.1. Turpināt BD projektu iesniegšanu un ārvalstu brīvprātīgā darba veicēju uzņemšanu. 1.8.2. Palīdzēt brīvprātīgā darba veicējiem adaptēties vidē, mācīt kultūru, valodu. 1.8.3. Piedāvāt brīvprātīgā darba veicējam saturiskas brīvā laika pavadīšanas iespējas (pulciņi, pašdarbnieku kolektīvi). 1.8.4. Veidot sadarbību un nodarbināt brīvprātīgā darba veicējus citās pašvaldības iestādēs, bezpeļņas organizācijās.</p>	<p>Pastāvīgi Pastāvīgi Pastāvīgi Pastāvīgi</p>	<p>JC, pašvaldības iestādes, bezpeļņas organizācijas</p>	<p>Projektu finansējums</p>
<p><i>U 1.9. Motivēt jauniešus doties ārvalstu brīvprātīgajā darbā</i></p>	<p>1.9.1. Organizēt informatīvos pasākumus ar ārzemju brīvprātīgā darba veicējiem. 1.9.2. Informēt par iespējām doties ārzemju brīvprātīgajā darbā. 1.9.3. Sagatavot jauni, ārzemju brīvprātīgajam darbam, veikt atbalsta pasākumus jauniešiem, kas dodas brīvprātīgajā darbā uz ārvalstīm.</p>	<p>Pastāvīgi Pastāvīgi Pastāvīgi</p>	<p>Projektu koordinators, JC, sadarbības iestādes, jaunieši</p>	<p>Projektu finansējums, pašvaldības budžets</p>
<p>Rīcības virziens</p>	<p align="center">R2: Nodarbinātība un uzņēmējdarbība</p>			
<p>Mērķis</p>	<p align="center"><i>Veicināt jauniešu uzņēmējspējas un interesi par uzņēmējdarbību</i></p>			
<p>Uzdevumi</p>	<p align="center">Darbības rezultāts /rezultatīvais rādītājs</p>	<p align="center">Izpildes termiņš</p>	<p align="center">Atbildīgā institūcija/ līdzbildīgās institūcijas</p>	<p align="center">Finansējums</p>
<p><i>U 2.1. Nodrošināt informācijas apriti un pieejamību par uzņēmējdarbību, nodarbinātību un prakses iespējām</i></p>	<p>2.1.1. Pilnveidot uzņēmējdarbības informāciju jauniešiem novada mājas lapā, sadaļā Uzņēmējdarbība. 2.1.2. Ikgadējā jauniešu forumā ietvert uzņēmējdarbības tēmu. 2.1.3. Organizēt uzņēmēju dienas dažādos formātos (atvērto durvju dienas, "Kūkas ar uzņēmējiem", u.c.), lai veicinātu gan pieredzes apmaiņu uzņēmēju vidū, gan jauniešu izpratni par to, kādam jābūt uzņēmējam, kādu darbinieku viņš vēlas, ko jauniētis sagaida no darba devēja. 2.1.4. Sniegt informāciju remigrācijā dzīvojošiem jauniešiem par darba, uzņēmējdarbības u.c. iespējām, veicinot atgriešanos Balvu novadā.</p>	<p>Patstāvīgi Pastāvīgi Pastāvīgi Pastāvīgi</p>	<p>ZLBC, JC ZLBC, JC ZLBC, JC, Izglītības pārvalde, UKP, biedrības ZLBC, JC, LPR</p>	<p>Pašvaldības budžets, projektu finansējums</p>
<p><i>U 2.2. Atbalstīt jauniešu iesaistīšanos uzņēmējdarbībā</i></p>	<p>2.2.1. Organizēt pašvaldības projektu konkursu jaunajiem uzņēmējiem, nodrošinot pieredzes apmaiņas un apmācību iespējas, konsultatīvo atbalstu (mentor). Atvērtais konkurss gada garumā, palielinot viena projekta kopsummu līdz 5000 eiro. Nolikumā ietvert</p>	<p>Pastāvīgi</p>	<p>Novada dome</p>	<p>Pašvaldības budžets</p>

Balvu novada jaunatnes politikas plāns 2021. – 2027.gadam

	<p>kritēriju, lai jaunietis ir reāla prioritāte.</p> <p>2.2.2.Sadarboties ar biedrību „Ziemeļlatgales partnerība”, LLKC un citām organizācijām, kas piedāvā uzņēmējdarbības projektu konkursus, apmācības. (Leader projekti, konkurss „Laukiem būt!” u.c.)</p> <p>2.2.3.ZLBC darbā pilnveidot uz jauniešiem vērstas funkcijas: uzņēmējdarbības informācijas aktualizēšana, apmācību organizēšana jauniešiem, dažādu uzņēmējdarbības formu popularizēšana, uzņēmumu apzināšana ēnu dienai, praksēm, ekskursijām, datu bāzes veidošana.</p> <p>2.2.4.Veidot sadarbības tīklu starp jauniešiem, jaunajiem un topošajiem uzņēmējiem.</p>	<p>Pastāvīgi</p> <p>Pastāvīgi</p> <p>Pastāvīgi</p>	<p>JC, biedrības, LLKC</p> <p>ZLBC, JC</p> <p>ZLBC, JC</p>	
<p><i>U 2.3. Veicināt jauniešu darba pieredzes gūšanu</i></p>	<p>2.3.1.Sadarbojoties pašvaldībai ar NVA, katru gadu paredzot finansējumu vismaz 150 pilnas slodzes vasaras darba vietu nodrošināšanu jauniešiem. Palielināt pašvaldības finansējumu vasaras nodarbinātībai, nodrošinot vienlīdzīgas iespējas visā novada teritorijā, skaidri definējot noteikumus.</p> <p>2.3.2.Veicināt jauniešu vasaras darba iespēju dažādošanu (dažādot darba vietas dažādās iestādēs arī pašvaldības ietvaros), iesaistot vietējos uzņēmējus.</p> <p>2.3.3.Paredzēt finansējumu atalgojumam jaunatnes darbinieka aizvietošanai atvaļinājuma laikā katrā no 4 struktūrvienībām (Baltinavā, Balvos, Rugājos un Viļakā). Izstrādāt potenciālo darbinieku atlases kritērijus.</p> <p>2.3.4.Veidot sadarbību ar uzņēmējiem, lai nodrošinātu prakses vietas jauniešiem, ar mērķi izzināt profesijas.</p> <p>2.3.5.Popularizēt uzņēmējdarbības veidu- amatniecība.</p>	<p>Pastāvīgi</p> <p>Pastāvīgi</p> <p>Pastāvīgi</p> <p>Pastāvīgi</p> <p>Pastāvīgi</p>	<p>Pašvaldība, NVA</p> <p>Pašvaldība, ZLBC, Pašvaldība</p> <p>JC, pašvaldība</p> <p>Pašvaldība, ZLBC</p> <p>ZLBC</p>	<p>Pašvaldības budžets, projektu finansējums</p> <p>Pašvaldības budžets</p>
<p><i>U 2.4. Attīstīt karjeras izglītību, sadarbojoties uzņēmējiem, pašvaldību un izglītības iestādēm.</i></p>	<p>2.4.1. Sadarboties ar novada karjeras konsultantiem karjeras izglītības jautājumos.</p> <p>2.4.2. Organizēt jauniešu tikšanās ar uzņēmējiem, pašvaldības iestāžu darbiniekiem, lēmējvaru.</p> <p>2.4.3. Integrēt karjeras izglītību jauniešu centru aktivitātes.</p> <p>2.4.4.Iesatītīties ēnu dienu aktivitātes, veicinot šādas iespējas gada garumā.</p>	<p>Pastāvīgi</p> <p>Pastāvīgi</p> <p>Pastāvīgi</p> <p>Pastāvīgi</p>	<p>IP, JC</p> <p>ZLBC, JC</p> <p>ZLBC, JC</p> <p>ZLBC, JC</p>	<p>Pašvaldības budžets, projektu finansējums</p>
	<p>2.5.1.Veicināt novada skolās ieviest SMU programmu.</p> <p>2.5.2.Sadarbībā ar skolām, veidot bonusu sistēmu jauniešu motivācijai,</p>	<p>Pastāvīgi</p>	<p>IP, skolas</p> <p>Skolas, IP, UKP</p>	<p>Pašvaldības</p>

Balvu novada jaunatnes politikas plāns 2021. – 2027.gadam

<p><i>U 2.5. Atbalstīt skolēnu mācību uzņēmumu (SMU) darbību</i></p>	<p>lai veidotu SMU (īpaši 10.klasē). 2.5.3.Pašvaldības organizētos tirgos nodrošināt SMU bezmaksas tirdzniecības vietas. 2.5.4.Iespēju robežās sadarboties ar SMU, lai izmantotu saražoto produkciju novada reprezentatīvajām vajadzībām. 2.5.5.Organizēt uzņēmējdarbības projektu konkursu SMU vidū, kam bijusi vismaz 1 gada pieredze.</p>	<p>Pastāvīgi Pastāvīgi Pastāvīgi</p>	<p>ZLBC, skolas, IP Pašvaldība, JC, skolas IP, JC, skolas</p>	<p>budžets, Privātais finansējums, Projektu finansējums</p>
<p>Rīcības virziens</p>	<p align="center">R3: Jauniešu sociālā iekļaušana, veselība un labklājība</p>			
<p>Mērķis</p>	<p align="center">Veselīga un droša dzīvesveida veidošana jauniešu mērķgrupā</p>			
<p>Uzdevumi</p>	<p align="center">Darbības rezultāts /rezultatīvais rādītājs</p>	<p align="center">Izpildes termiņš</p>	<p align="center">Atbildīgā institūcija/ līdzatbildīgās institūcijas</p>	<p align="center">Finansējums</p>
<p><i>U 3.1. Organizēt atkarību profilakses, reproduktīvās veselības, veselīga dzīvesveida un sabiedriskās drošības popularizēšanas aktivitātes.</i></p>	<p>3.1.1.Organizēt reproduktīvo veselību veicinošus pasākumus. 3.1.2.Organizēt regulārus pasākumus ar aktīvu, sportisku ievirzi – velo tūrisma, orientēšanās, ielu sporta, pārgājēju aktivitātes .u.c. 3.1.3.Organizēt veselīgu dzīvesveidu popularizējošas aktivitātes - akcijas, konkursi, tematiskās nedēļas. 3.1.4.Organizēt preventīvus pasākumus atkarību izraisošu vielu profilaksei. 3.1.5.Organizēt dzīvesprasmju veidošanas aktivitātes (interesu izglītības pulciņi, projektu iespējas). 3.1.6.Veidot atbalsta grupu un veicināt tās aktīvu darbību atkarībās nonākušajiem jauniešiem, sadarbībā ar speciālistiem no Sociālā dienesta un krīzes centriem.</p>	<p>Pastāvīgi Pastāvīgi Pastāvīgi Pastāvīgi Pastāvīgi</p>	<p>JC, VVS JC, biedrības JC, biedrības JC, VVS BBJS, VVS, JC Sociālais dienests</p>	<p>Pašvaldības budžets, Projektu finansējums</p>
<p><i>U 3.2. Pasākumu cikla veidošana Covid – 19 pandēmijas seku mazināšanai.</i></p>	<p>3.2.1.Organizēt tematiskos pasākumus, nometnes, grupu nodarbības sadarbībā ar speciālistiem, lai mazinātu sociālās atstumtības risku sekas. 3.2.2.Informēt jauniešus par atbalsta saņemšanas iespējām krīzes seku mazināšanai centru informatīvajos kanālos. 3.2.3.Nodrošināt psihologa un/vai sociālā pedagoga personāla pakalpojumu jauniešu centros, jauniešu tikšanās punktos.</p>	<p>Pastāvīgi Pastāvīgi Pastāvīgi</p>	<p>JC, skolas, biedrības JC IP, JC</p>	<p>Pašvaldības budžets Projektu finansējums</p>
<p><i>U 3.3.Pilnveidot risku</i></p>	<p>3.3.1.Organizēt tematiskos pasākumus vai pasākumu ciklus par drošības</p>	<p>Pastāvīgi</p>	<p>JC, biedrības, IP</p>	<p>Pašvaldības</p>

Balvu novada jaunatnes politikas plāns 2021. – 2027.gadam

<i>atpazīšanas kompetenci jauniešiem par cilvēkdrošības jautājumiem.</i>	un civilās aizsardzības jautājumiem 21. gadsimta izpratnē <ul style="list-style-type: none"> ● Kiberdrošība ● Datu drošība ● Cilvēku tirdzniecība ● Finanšu piramīdas, nodrošinot speciālistu pieejamību par drošības jautājumiem			budžets, Projektu finansējums
<i>U 3.4. Atbalsta un integratīvu pasākumu organizēšana dažādām jauniešu grupām (t.sk. sociālā riska grupu jauniešiem, jauniešiem ar ierobežotām iespējām, NEET jauniešiem)</i>	3.4.1.Radīt labvēlīgu un iekļaujošu vidi jauniešiem no sociālā riska grupām un ar ierobežotām iespējām. 3.4.2.Meklēt risinājumus un piedāvāt iespējas jauniešiem ar ierobežotām iespējām līdzdarboties sabiedrības procesos (t.sk. projektu iespējas, pulciņi, interešu grupas, pasākumi u.c. aktivitātes).	Pastāvīgi Pastāvīgi	JC, skolas JC, biedrības, Skolas, Kultūras nami, bibliotēkas	Pašvaldības budžets, Projektu finansējums
<i>U 3.5. Starp institucionālās sadarbības darba grupas veidošana</i>	3.5.1. Izveidot darba grupu un sekmēt tās darbību jaunatnes darba jomā iesaistīto institūciju un speciālistu darba apvienošanai uzstādīto mērķu sasniegšanai.	Pastāvīgi	JC, IP	Pašvaldības budžets
Rīcības virziens	R4: Jauniešu brīvais laiks			
Mērķis	Sekmēt saturīgu brīvā laika pavadīšanu visā Balvu novadā			
Uzdevumi	Darbības rezultāts /rezultatīvais rādītājs	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija/ līdzatbildīgās institūcijas	Finansējums
<i>U 4.1.Veicināt jaunatnes darbinieku, kultūras jomas darbinieku un sporta darba organizatoru ciešāku sadarbību</i>	4.1.1.Izstrādājot gada pasākuma plānu, sadarboties ar dažādu jomu speciālistiem un nodrošināt kopēji organizētu pasākumu realizāciju.	Pastāvīgi	JC	Pašvaldības budžets Projektu finansējums
<i>U 4.2.Rosināt jauniešu pasākumu tradīciju veidošanos visām</i>	4.2.1.Veicināt jaunu un atbalstīt jau esošo novada jauniešu tradicionālo pasākumu organizēšanu (Jaunatnes diena, Jauniešu gada balvas pasākums, “Zaķu skrējiens”, Studentu balles 18+, Jauniešu NFI	Pastāvīgi	JC, Kultūras nami, biedrības	Pašvaldības budžets Projektu

Balvu novada jaunatnes politikas plāns 2021. – 2027.gadam

<p><i>jauniešu vecuma grupām un interesēm</i></p>	<p>konference „Nāc un piedalies”, simulācijas spēle „Viļciems”). 4.2.2.Sekmēt jauniešu iesaistīšanos kultūras pasākumos, organizēt jauniešu interesēm atbilstošus publiskus izklaides pasākumus, piesaistot profesionālas mākslas izpildītājus (piem., mūzikas grupu koncerti) 4.2.3.Iesaistīt jauniešus pasākumu plānošanā un kopīgi apzināt jaunu tiešsaistes aktivitāšu organizēšanu iespējas un piedāvājumu. 4.2.4.Reizi 3 mēnešos organizēt Balvu novada jauniešu tematiskās aktivitātes, mainot lokācijas vietu Balvu novadā.</p>	<p>Pastāvīgi Pastāvīgi Pastāvīgi</p>	<p>JC, kultūras nami JC JC</p>	<p>finansējums, Ziedojumi, Personīgais finansējums</p>
<p><i>U 4.3. Nodrošināt jauniešu brīvā laika pavadīšanas iespēju nepārtrauktību visā novada teritorijā (atvaļinājumi/brīvlaiks)</i></p>	<p>4.3.1.Organizēt saturīga brīvā laika pavadīšanas iespējas pieejamību jauniešu centros, brīvā laika pavadīšanas istabās visā novada teritorijā arī skolas brīvlaikā. 4.3.2.Aktīvākajiem jauniešiem piedāvāt aizvietot jaunatnes darbinieku atvaļinājuma laikā. 4.3.3. Piedalīties vienota pasākumu plāna regulārā ik mēneša izveidē.</p>	<p>Pastāvīgi Pastāvīgi Pastāvīgi</p>	<p>JC JC Pašvaldības Sabiedrisko attiecību nodaļa, Pārvaldes</p>	<p>Pašvaldības budžets, Projektu finansējums</p>
<p>Rīcības virziens</p>	<p align="center">R5: Neformālā un interešu izglītība</p>			
<p>Mērķis</p>	<p align="center"><i>Sekmēt jauniešu neformālās un interešu izglītības attīstību</i></p>			
<p>Uzdevumi</p>	<p>Darbības rezultāts /rezultatīvais rādītājs</p>	<p>Izpildes termiņš</p>	<p>Atbildīgā institūcija/ līdzatbildīgās institūcijas</p>	<p>Finansējums</p>
<p><i>U 5.1.Attīstīt jauniešu neformālās izglītības pieejamību un piedāvājumu</i></p>	<p>5.1.1. Popularizēt un skaidrot neformālās izglītības jomas nozīmi un metodes sabiedrībai, veicinot izpratni par to gan jauniešu, gan pieaugušo vidū. 5.1.2. Sadarboties ar izglītības iestādēm, popularizējot neformālās izglītības metodes pedagogu vidū, lai tās būtu iespējams praktizēt formālajā izglītībā. 5.1.3. Nodrošināt vienlīdzīgas neformālās izglītības iespējas visā novada teritorijā, organizējot transportu jauniešiem no attālākajiem ciemiem nokļūšanai notiekošajās aktivitātēs. 5.1.4. Iesaistīt un iedrošināt līdzdarboties neformālajā izglītībā jaunās ģimenes un strādājošos jauniešus, popularizējot mūzikas izglītības un</p>	<p>Pastāvīgi Pastāvīgi Pastāvīgi Pastāvīgi</p>	<p>JC JC, IP JC, Pašvaldība JC, BPVV</p>	<p>Pašvaldības budžets, Projektu finansējums</p>

Balvu novada jaunatnes politikas plāns 2021. – 2027.gadam

	<p>pašizaugsmes aktivitātes.</p> <p>5.1.5. Organizēt dažādas jauniešu neformālās izglītības aktivitātes, saglabājot tradicionālos pasākumus un ieviešot jaunus jauniešu iniciētus pasākumus, ceļot aktivitāšu kapacitāti un veicinot jauniešu līdzdalību to organizēšanā.</p> <p>5.1.6. Organizēt dažādas jauniešiem aktuālu tēmu apmācības un pašizaugsmes treniņus, iesaistot arī sociālā riska grupas jauniešus un jauniešus ar ierobežotām iespējām.</p> <p>5.1.7. Izveidot kvalitatīvu vasaras nometņu piedāvājumu novadā.</p> <p>5.1.8. Vismaz divas reizes gadā nodrošināt seminārus jaunatnes darbiniekiem un jauniešiem par finanšu programmu iespējām neformālās izglītības jomā.</p>	<p>Pastāvīgi</p> <p>Pastāvīgi</p> <p>Pastāvīgi</p> <p>Pastāvīgi</p>	<p>JC, BPVV</p> <p>JC, biedrības</p> <p>IP</p> <p>JC, Pašvaldība</p>	<p>Pašvaldības budžets, VISC</p>
<p><i>U 5.2. Aktualizēt interešu izglītības lomu, veicināt sabiedrības ieinteresētību un līdzdalību</i></p>	<p>5.2.1. Praktizēt netradicionālas pieejas un ieviest mūsdienīgas novitātes interešu izglītības programmu satura īstenošanā visā novada teritorijā, pilnveidojot materiāli tehnisko bāzi, izzinot jauniešu intereses un vēlmes interešu izglītības tematikai.</p> <p>5.2.2. Piesaistīt jaunus pedagogus, atrast sadarbības partnerus, kas būtu spējīgi īstenot jaunajai paaudzei saistošas interešu izglītības programmas.</p> <p>5.2.3. Veicināt tehniskās jaunrades attīstību (radiotehnika, robotika, elektronika, modelēšana).</p>	<p>Pastāvīgi</p> <p>Pastāvīgi</p> <p>Pastāvīgi</p>	<p>JC , skolas, IP</p> <p>IP, ZLBC, JC</p> <p>IP, JC</p>	<p>Pašvaldības budžets</p>
Rīcības virziens	R6: Jaunatnes jomas kapacitāte			
Mērķis	<i>Veidot modernu, uz jauniešu vajadzībām balstītu jaunatnes jomas infrastruktūru</i>			
Uzdevumi	Darbības rezultāts /rezultatīvais rādītājs	Izpildes termiņš	Atbildīgā institūcija/ līdzatbildīgās institūcijas	Finansējums
<p><i>U 6.1.Nodrošināt kvalitatīvu jaunatnes jomas darbības sistēmu</i></p>	<p>6.1.1. Pilnveidot jauniešu neformālās izglītības infrastruktūru -jauniešu centrus un pulcēšanās vietas, modernizējot materiāli tehnisko bāzi, nodrošinot jauniešiem vienlīdzīgas iespējas visā novada teritorijā, apzinot jauniešu intereses un vajadzības.</p> <p>6.1.2. Izvērtēt mobilā darba īstenošanas vietu nepieciešamību visā novada teritorijā, lai nodrošinātu maksimāli efektīvu un racionālu jaunatnes darbu.</p>	<p>Pastāvīgi</p> <p>Pastāvīgi</p>	<p>JC, Pašvaldība</p> <p>JC</p>	<p>Pašvaldības budžets, Projektu finansējums</p>

Balvu novada jaunatnes politikas plāns 2021. – 2027.gadam

	<p>6.1.3.Nodrošināt atbilstošu jaunatnes darbinieku skaitu un vienlīdzīgu darbinieku atalgojumu visā novada teritorijā, nepieciešamo funkciju veikšanai un pilnvērtīgai jaunatnes darba nodrošināšanai.</p> <p>6.1.4.Izveidot jaunatnes darba veikšanas sistēmu un darbinieku sadarbības tīklu, kur katrs darbinieks specializējas vienas specifiskas funkcijas nodrošināšanai novada mērogā, paralēli veicot savus ikdienas pienākumus jauniešu centrā vai jauniešu pulcēšanās vietā.</p>	Pastāvīgi	Pašvaldība, IP	
		Pastāvīgi	IP, JC	
<i>U 6.2.Nodrošināt jauniešu informētību</i>	6.2.1. Izveidot un uzturēt vienotu platformu jauniešiem aktuālas informācijas aprites nodrošināšanai.	Pastāvīgi	JC	Pašvaldības budžets
<i>U 6.3.Nodrošināt digitālo darbu ar jaunatni</i>	6.3.1. Veicināt jauniešu digitālo prasmju un kompetenču apgūšanu (t.sk. uzņēmējdarbības iespējas digitālajā vidē).	Pastāvīgi	JC	Pašvaldības budžets
	6.3.2.Piedāvāt jauniešiem tiešsaistes aktivitāšu iespējas, pielietojot dažādas digitālās metodes.	Pastāvīgi	JC	Projektu finansējums
	6.3.3. Skaidrot jauniešiem digitālās drošības jautājumus, kā arī veselīgu ieradumu veidošanas jautājumus, lietojot tehnoloģijas.	Pastāvīgi	JC	
<i>U 6.4.Nodrošināt mobilo darbu ar jaunatni</i>	6.4.1. Ieviest un uzturēt jaunatnes mobilā darba veikšanas sistēmu, izzinot jauniešu vajadzības.	Pastāvīgi	JC, Pašvaldība	Pašvaldības budžets
	6.4.2. Nodrošināt mobilā darba veikšanai nepieciešamos finanšu resursus, transporta un aktivitāšu nodrošināšanai pagastu teritorijās (t.sk. mobilā darba busiņš).	Pastāvīgi	JC, Pašvaldība	Projektu finansējums
	6.4.3. Veicot mobilo jaunatnes darbu, nodrošināt jauniešiem līdzdalības iespējas viņu dzīvesvietā, kur nav paredzētās pulcēšanas vietas un ir ierobežotas brīvā laika pavadīšanas iespējas.	Pastāvīgi	JC	
<i>U 6.5. Jaunatnes jomas darbinieku kapacitātes celšana</i>	6.5.1.Organizēt vietēja līmeņa apmācības un savstarpējas pieredzes apmaiņas pasākumus.	Pastāvīgi	JC, biedrības	Pašvaldības budžets
	6.5.2.Veidot sadarbību ar citām jaunatnes organizācijām Latvijā un pasaulē pieredzes apmaiņas nodrošināšanai un prasmju pilnveidošanai.	Pastāvīgi	JC	Projektu finansējums
	6.5.3.Iesaistīties valsts un pasaules mēroga jaunatnes darbinieku izglītojošās aktivitātēs, (t.sk. Jaunatnes starptautisko programmu aģentūras un programmas Erasmus+ piedāvātās iespējas).	Pastāvīgi	JC	
	6.5.4. Piedalīties un/vai organizēt jaunatnes darbinieku supervīzijas, lai mazinātu profesionālo izdegšanu. (piesaistot projektu iespējas, izmantot JSPA piedāvātās aktivitātes) .	Pastāvīgi	JC	
	6.5.5.Vismaz reizi gadā organizēt jaunatnes darbinieku profesionālā	Pastāvīgi	JC	

Balvu novada jaunatnes politikas plāns 2021. – 2027.gadam

	atbalsta pasākumu, piesaistot atbilstošus speciālistus.			
<i>U 6.6. Informēt un izglītēt jauniešu vecākus par jaunatnes iespējām un neformālās izglītības nozīmi.</i>	6.6.1. Organizēt informatīvus un izglītojošus pasākumus vecākiem dažādos formātos (t.sk. tiešsaistē). 6.6.2. Organizēt atvērto durvju dienas un tematiskus ģimeņu vakarus JC. 6.6.3. Organizēt aktivitātes, kas vērstas uz starppaaudžu sadarbību.	Pastāvīgi Pastāvīgi Pastāvīgi	JC JC JC	Pašvaldības budžets Projektu finansējums
<i>U 6.7. Brīvā laika pavadīšanas punktu infrastruktūras uzlabošana</i>	6.7.1. Piedalīties projektu konkursos par brīvā laika organizēšanas aprīkojuma iegādi. 6.7.2. Organizēt esošo kultūras un sporta bāzu vietu optimālu izmantošanu, nodrošinot to ilgtspēju un popularitāti. 6.7.3. Modernizēt un pilnveidot materiāli tehnisko nodrošinājumu visos jauniešu centros un brīvā laika pavadīšanas vietās.	Pastāvīgi Pastāvīgi Pastāvīgi	JC IP, skolas, kultūras nami Pašvaldība, JC	Pašvaldības budžets Projektu finansējums
<i>U 6.8. Stiprināt jaunatnes nevalstiskās organizācijas, veicināt to savstarpēju sadarbību.</i>	6.8.1. Stiprināt jauniešu nevalstiskās organizācijas, pilnveidojot jauniešu prasmes biedrību „paaudžu maiņas” nodrošināšanai. 6.8.2. Sekmēt jauniešu centru, jaunatnes organizāciju un organizāciju (t.sk. Jaunsardzes kustība, Vanadzēni, Skauti un Gaidas), kas strādā ar jauniešiem savstarpējo sadarbību, organizējot sadraudzības, saliedēšanās un pieredzes apmaiņas pasākumus.	Pastāvīgi Pastāvīgi	JC JC, biedrības	Pašvaldības budžets Projektu finansējums

IEVIEŠANAS UN UZRAUDZĪBAS KĀRTĪBA

Attīstības programmas īstenošanas uzraudzības kārtības pamatā ir uzraudzības ziņojuma izstrāde. Uzraudzības ir jāveic, lai:

- Nodrošinātu jaunatnes politikas plānā izvirzīto mērķu sasniegšanu;
- Nodrošinātu pašvaldības novērtēšanas iespējas darbam ar jaunatni;
- Sekmētu kvalitatīvu, efektīvu un caurspīdīgu attīstības plāna ieviešanu un uzraudzību, nodrošinot ar informāciju par attīstības plānošanas dokumenta īstenošanas sasniegumiem;
- Pamatotu attīstības plāna aktualizācijas nepieciešamību.

Par Balvu novada jaunatnes politikas plāna uzraudzību atbildīgā institūcija ir Balvu novada domes Izglītības pārvalde, kas reizi gadā veic jaunatnes politikas plāna izvērtēšanu. Katru gadu, kopā ar ikgadējo pašvaldības budžeta projekta izstrādi, tiek izstrādāts jaunatnes politikas darbības plāns nākamajam gadam. Jaunatnes politikas darbības plānā skaidri tiek atspoguļotas plānotās darbības, saskaņā ar Balvu novada jaunatnes attīstības plānu, un tām nepieciešamais finansējums. Jaunatnes lietu speciālists sagatavo pārskatu par jaunatnes politikas plāna īstenošanu ne retāk kā divas reizes tās darbības periodā: informatīvo ziņojumu par jaunatnes politikas plāna vidusposma izvērtējumu 2024. gadā un gala ziņojumu par jaunatnes politikas plāna īstenošanu 2027.gadā.

Avots: Jaunatnes jomas pārstāvju viedokļa kopsavilkums.

1.10. Att. Jaunatnes jomas darbība jaunajā novadā

Izvērtējot esošo situāciju, jaunatnes jomas speciālisti ir vienojušies par to, kā vajadzētu darboties jaunatnes jomai jaunajā Balvu novadā. Jauniešu centri/telpas ir apvienojušies vienā centrā, kurā ir vadītājs, kas koordinē visas jaunatnes jomas darbību novada teritorijā. Administrācijā darbojas personas, kas veic jaunatnes lietu speciālista, interešu izglītības metodiķa darbus, kā arī īsteno un vada projektus, vada sabiedriskās attiecības un dokumentu pārvaldi. Vadītājs un administrācija koordinē jauniešu centru un telpu darbību novadā, kuri atrodas: Balvos, Viļākā,

Balvu novada jaunatnes politikas plāns 2021. – 2027.gadam

Rugājos, Baltinavā un Semenovā, savukārt jauniešu centri/telpas īsteno mobilo darbu ar jaunatni Rekovā un Tilžā, kā arī citu pagastu teritorijās, pēc pieprasījuma un vajadzības.

INFORMĀCIJAS AVOTI

Jaunatnes likums <https://likumi.lv/doc.php?id=175920>

Brīvprātīgā darba likums <https://likumi.lv/ta/id/275061-brivpratiga-darba-likums>

Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes sniegtā informācija www.pmlp.gov.lv

Nodarbinātības valsts aģentūras sniegtā informācija nva@balvi.lv

Centrālā statistikas pārvaldes dati www.csp.gov.lv

17.03.2021. Jaunatnes forums „Ar skatu nākotnē”, tematiskās darba grupas (06.04.-14.04.2021.)

INFORMĀCIJAS AVOTI

Jaunatnes likums <https://likumi.lv/doc.php?id=175920>

Brīvprātīgā darba likums <https://likumi.lv/ta/id/275061-brivpratiga-darba-likums>

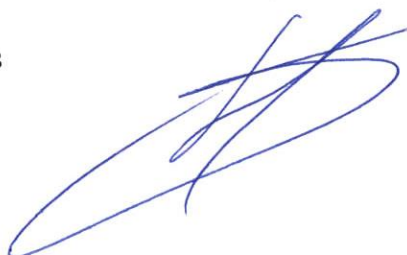
Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes sniegtā informācija www.pmlp.gov.lv

Nodarbinātības valsts aģentūras sniegtā informācija nva@balvi.lv

Centrālā statistikas pārvaldes dati www.csp.gov.lv

17.03.2021. Jaunatnes forums „Ar skatu nākotnē”, tematiskās darba grupas (06.04.-14.04.2021.)

Domes priekšsēdētājs

Sergejs Maksimovs